

บทบรรณาธิการ

คำถาม ผู้ที่ไม่ได้จบการศึกษาทางด้าน การก่อสร้างอาคาร ไม่ได้เล่าเรียนมาโดยตรง เพื่อเป็นสถาปนิก วิศวกร หรือไฟร์แมน (หัวหน้าคนงาน) แต่เป็นผู้ประกอบอาชีพในการก่อสร้าง เป็นปกติธุระ จะมีความผิดฐานไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพตาม ป.อ. มาตรา ๒๒๗ ได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๐๘๒๓/๒๕๕๑ โจทก์ทั้งสองซึ่งเป็นสามีภริยากันได้ทำสัญญาว่าจ้างจำเลยที่ ๑ ก่อสร้างบ้านอาคารคอนกรีต ๒ ชั้น ๑ หลัง บนที่ดินของโจทก์ที่ ๒ เพื่อให้เป็นที่อยู่อาศัยตามสัญญารับเหมาก่อสร้าง โดยจำเลยที่ ๓ ซึ่งเป็นกรรมการเพียงคนเดียวของจำเลยที่ ๑ (บริษัทจำกัด) เป็นผู้ทำการแทน จำเลยที่ ๓ เป็นผู้ดำเนินการติดต่อกับโจทก์ทั้งสองมาแต่ต้นตั้งแต่ก่อนทำสัญญารับเหมาก่อสร้าง เข้าทำสัญญารับเหมาก่อสร้าง ตลอดจนควบคุมควบคุมดูแลและรับผิดชอบการก่อสร้างบ้านในฐานะเป็นเจ้าของกิจการเอง จำเลยที่ ๑ โดยจำเลยที่ ๓ ทำการก่อสร้างบ้านของโจทก์ทั้งสองไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ทั้งไม่ตรงตามแบบก่อสร้าง และรายการคำนวณโครงสร้าง โดยเสาที่ออกแบบเป็นเสาแบบซี ๑ ขนาด ๒๐ x ๒๐ เซนติเมตร แต่ก่อสร้างเป็นเสาแบบซี ๒ ขนาด ๑๕ x ๑๕ เซนติเมตร ตามแบบมีคานโค้งแต่การก่อสร้างตัดคานโค้งทิ้ง การผูกเหล็กไม่ตรงกับแบบแปลนจำนวนเหล็กเส้นที่ใช้มีจำนวนน้อยกว่าและมีขนาดเล็กกว่าที่ออกแบบไว้ จำเลยที่ ๓ เป็นผู้ทำการแก้ไขแบบแปลนการก่อสร้างให้ผิดจากรายการคำนวณโครงสร้าง ทำให้การก่อสร้างเสียค่าใช้จ่ายน้อยลง แต่การใช้เสาที่มีขนาดเล็กกว่าและใช้เหล็กเส้นน้อยกว่ารายการทำให้รับน้ำหนักได้เพียงครึ่งเดียวของรายการคำนวณโครงสร้าง การที่จำเลยที่ ๑ โดยจำเลยที่ ๓ ก่อสร้างบ้านของโจทก์ทั้งสองผิดหลักวิชาการมีผลทำให้โครงสร้างของบ้านขาดความมั่นคงแข็งแรงและอาจพังทลายลงได้ จึงเป็นการไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์หรือวิธีการอันพึงกระทำ การกระทำของจำเลยที่ ๑ และที่ ๓ น่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่บุคคลอื่นตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๒๗

ที่จำเลยที่ ๓ ฎีกาว่า ผู้มีวิชาชีพในการก่อสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างใด ๆ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๒๗ น่าจะหมายถึงผู้ที่มีความรู้ความสามารถโดยเฉพาะเกี่ยวกับการก่อสร้าง เช่น สถาปนิก วิศวกร หรือผู้ควบคุมการก่อสร้าง (ไฟร์แมน) เป็นต้น แต่จำเลยที่ ๓ จบการศึกษาทางด้านการเงิน ไม่ได้เป็นผู้มีวิชาชีพในการก่อสร้าง ตามบทบัญญัติดังกล่าวนี้

เห็นว่า ประมวลกฎหมายอาญาไม่ได้ให้คำนิยามของคำว่าผู้มีวิชาชีพไว้จึงต้องถือตามความหมายที่ยอมรับกันโดยทั่วไป ซึ่งตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๒๕ ให้ความหมายของคำว่า วิชาชีพ หมายถึงอาชีพที่ต้องอาศัยวิชาความรู้ความชำนาญ ส่วนพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒ ให้ความหมายของคำว่า วิชาชีพ หมายถึงวิชาที่จะนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ เช่น วิชาแพทย์ วิชาช่างไม้ วิชาช่างยนต์ และคำว่า วิชา พจนานุกรมทั้งสองฉบับให้ความหมายว่า ความรู้ ความรู้ที่ได้ด้วยการเล่าเรียนหรือฝึกฝน ดังนั้น คำว่า ผู้มีวิชาชีพ จึงหมายถึงผู้มีอาชีพที่ต้องอาศัยวิชาความรู้ความชำนาญหรือผู้ที่มีความรู้ซึ่งอาจได้จากการเล่าเรียนโดยตรงหรือจากการทำงานอันเป็นการฝึกฝนในการประกอบอาชีพเป็นปกติธุระก็ได้ ผู้มีวิชาชีพในการก่อสร้างตามความหมายของมาตรานี้ จึงหาได้จำกัดเฉพาะผู้ที่ได้เล่าเรียนมาโดยตรงเพื่อเป็นสถาปนิก วิศวกร หรือไฟร์แมน (หัวหน้าคนงาน) ดังที่จำเลยที่ ๓ ฎีกาไม่ เมื่อข้อเท็จจริงได้ความว่า บริษัทจำเลยที่ ๑ มีกรรมการเพียงคนเดียวคือจำเลยที่ ๓ ในการรับเหมาก่อสร้างบ้านให้แก่โจทก์ทั้งสองนั้น จำเลยที่ ๓ เป็นผู้ทำการแทนจำเลยที่ ๑ ตลอดมาตั้งแต่ก่อนการทำสัญญารับเหมาก่อสร้าง และรับผิดชอบการก่อสร้างในฐานะเป็นเจ้าของกิจการบริษัทจำเลยที่ ๑ ทั้งเป็นผู้กระทำการแก้ไขแบบแปลนการก่อสร้าง เพื่อให้การก่อสร้างเสียค่าใช้จ่ายน้อยลง ดังนี้ แม้จำเลยที่ ๓ จะไม่ได้จบการศึกษาทางด้านการก่อสร้างอาคาร ก็ถือได้ว่าจำเลยที่ ๓ มีความรู้ความชำนาญ และใช้ความรู้ด้านการก่อสร้างในการประกอบอาชีพเป็นปกติธุระ จำเลยที่ ๓ จึงเป็นผู้มีวิชาชีพในการก่อสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างใด ๆ ตามความหมายของประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๒๗

คำถาม การชู้ว่าหากไม่ทำหนังสือสัญญาคู่ให้จะดำเนินคดีอาญา จะถือเป็นการข่มขู่ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๖๕ หรือไม่

การแปลงหนี้ใหม่ด้วยเปลี่ยนตัวลูกหนี้ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๓๕๐ นั้นจะต้องทำเป็นหนังสือหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๕๔๒๖/๒๕๕๓ บุตรจำเลยเช่ารถยนต์รวม ๓ คัน ซึ่งเป็นของโจทก์ ส. และ น. บุตรจำเลยกลับนำรถยนต์ไปจำหน่ายผู้มีชื่อแล้วไม่สามารถนำรถยนต์มาคืน เพราะไม่มีเงินค่าไถ่รถที่จำหน่าย โจทก์แจ้งความเพื่อดำเนินคดีแก่บุตรจำเลย ก. บุตรชายแจ้งแก่จำเลยว่า ว. ได้นำรถของโจทก์ไปจำหน่ายและได้มีการแจ้งความร้องทุกข์ไว้แล้ว ขอให้ทำสัญญากู้ยืมเงินโจทก์ไว้ ต่อมาจำเลยทำหนังสือสัญญากู้เงินพิพาท เกี่ยวกับการที่จำเลยทำสัญญากู้ยืมเงินเนื่องจากจำเลยเป็นมารดาของ ว. ซึ่งเช่ารถยนต์ของโจทก์กับพวกไปและนำ

รถไปจำหน่ายแล้วไม่มีเงินค่าไถ่รถยนต์คืน โจทก์จึงไปแจ้งความกล่าวหาบุตรสาวจำเลยและได้
เจรจากัน ต่อมาจำเลยจึงได้ทำหนังสือสัญญากู้ยืมเงินโจทก์ การที่โจทก์ให้จำเลยทำสัญญา
กู้ยืมเงิน หากไม่ทำก็จะดำเนินคดีอาญาแก่บุตรของจำเลย จึงเป็นการใช้สิทธิตามกฎหมาย
โดยสุจริต อันถือได้ว่าเป็นการขู่ว่าจะใช้สิทธิตามกฎหมาย ไม่ถือว่าเป็นการข่มขู่ตาม
ป.พ.พ. มาตรา ๑๖๕ สัญญากู้ยืมเงินจึงมีผลใช้บังคับได้ และการที่จำเลยซึ่งมิได้เป็นลูกหนี้
โจทก์มาทำสัญญากู้เนื่องจากบุตรจำเลยมีหนี้กับโจทก์เป็นการแปลงหนี้ใหม่ด้วยการ
เปลี่ยนตัวลูกหนี้ซึ่ง ป.พ.พ. มาตรา ๓๕๐ ก็มีได้บัญญัติให้ต้องทำเป็นหนังสือแต่อย่างใด
เมื่อไม่ปรากฏว่าได้ทำขึ้นโดยขึ้นใจลูกหนี้เดิมแล้ว สัญญาแปลงหนี้ใหม่จึงใช้บังคับได้ จำเลย
ต้องรับผิดชอบตามสัญญากู้พิพาท

คำถาม ผู้ให้เช่าฟ้องเรียกค่าขาดประโยชน์จากการใช้ทรัพย์ ค่าขาดราคาเมื่อนำรถ
ที่เช่าออกขาย ค่าเบี้ยประกันภัย ค่าภาษีรถยนต์ที่ชำระแทนไป มีกำหนดอายุความตาม ป.พ.พ.
มาตรา ๕๖๓ หรือไม่

ผู้ให้เช่าบอกเลิกสัญญาเช่าแล้ว ผู้เช่ามีหน้าที่อย่างไรและคำว่าผ่อนเวลายตาม ป.พ.พ.
มาตรา ๗๐๐ มีความหมายอย่างไร

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๖๗๓๔/๒๕๕๓ กำหนดอายุความตามมาตรา ๕๖๓ หมายถึง
ผู้ให้เช่าฟ้องผู้เช่าให้รับผิดชอบ เพราะผู้เช่าฝ่าฝืนต่อหน้าที่ของตนตามสัญญาเช่า แต่ค่าขาด
ประโยชน์จากการใช้ทรัพย์ ค่าขาดราคาเมื่อนำรถที่เช่าออกขาย ค่าเบี้ยประกันภัย
และค่าภาษีรถยนต์ที่โจทก์ชำระแทนไป เป็นการฟ้องเรียกค่าเสียหายตามสัญญาเช่าไม่ใช่
เป็นการเรียกค่าเสียหายเพราะผู้เช่าฝ่าฝืนต่อหน้าที่ จึงไม่อยู่ในอายุความตามมาตรา ๕๖๓

เมื่อโจทก์บอกเลิกสัญญาเช่าแก่จำเลยที่ ๑ แล้ว จำเลยที่ ๑ จำต้องส่งมอบรถยนต์
ที่เช่าแก่โจทก์ การที่จำเลยที่ ๑ ไม่ส่งมอบรถยนต์คืน โจทก์ย่อมได้รับความเสียหายเพราะไม่
สามารถใช้ประโยชน์จากรถยนต์ที่ให้จำเลยที่ ๑ เช่าไป จำเลยที่ ๒ จะอ้างว่าระหว่างนั้น
จำเลยที่ ๑ ไม่ได้ใช้รถยนต์และโจทก์ไม่ติดตามเอารถยนต์คืนหาได้ไม่ เพราะเป็นหน้าที่ของ
จำเลยที่ ๑ ต้องส่งมอบรถยนต์ที่เช่าคืนตามสัญญาและตาม ป.พ.พ. มาตรา ๕๖๑

การผ่อนเวลาชำระหนี้แก่ลูกหนี้ซึ่งทำให้ผู้ค้าประกันหลุดพ้นจากความรับผิดชอบนั้น จะ
ต้องมีการตกลงผ่อนเวลากันแน่นอน และมีผลว่าในระหว่างผ่อนเวลานั้นเจ้าหนี้จะใช้
สิทธิเรียกร้องหรือฟ้องร้องมิได้ หากเพียงแต่หนี้ถึงกำหนดชำระ เจ้าหนี้ไม่ได้เรียกร้องให้
ลูกหนี้ชำระยังไม่ถือได้ว่าเป็นการผ่อนเวลาให้แก่ลูกหนี้เพราะเจ้าหนี้อาจใช้สิทธิเรียกร้องเมื่อใดก็ได้
ข้อเท็จจริงได้ความว่าจำเลยที่ ๑ ผิดนัดชำระหนี้ตั้งแต่งวดที่ ๑๙ เป็นต้นไป เท่านั้น โดยไม่มี

การตกลงระหว่างโจทก์และจำเลยที่ ๑ ยอมผ่อนเวลาชำระหนี้กันแต่ประการใด ดังนี้
จำเลยที่ ๒ (ผู้ค้ำประกัน) จึงไม่หลุดพ้นจากหนี้ตามมาตรา ๗๐๐ (มีคำพิพากษาฎีกาที่ ๒๗๑/
๒๕๐๘, ๑๐๔๙/๒๕๑๒, ๔๔๑/๒๕๒๐, ๓๑๓๐/๒๕๓๓, ๖๒๕๑/๒๕๔๐, ๒๙๓/๒๕๔๒
วินิจฉัยเช่นกัน)

อย่างไรก็ดี ป.พ.พ. มาตรา ๗๐๐ วรรคแรก ไม่ใช่บทบัญญัติแห่งกฎหมายอันเกี่ยว
ด้วยความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน เพราะวรรคสองของมาตราดังกล่าว
บัญญัติว่า ถ้าผู้ค้ำประกันตกลงด้วยในการผ่อนเวลา ผู้ค้ำประกันหาหลุดพ้นจากความรับผิดไม่
ดังนั้น คู่สัญญาจึงอาจตกลงเป็นอย่างอื่นได้ (คำพิพากษาฎีกาที่ ๖๒๓๗/๒๕๓๘)

นอกจากนี้ ถ้าเป็นการค้ำประกันหนี้ที่ไม่มีกำหนดเวลาชำระหนี้แน่นอน แม้เจ้าหนี้
จะผ่อนเวลาให้แก่ลูกหนี้ ผู้ค้ำประกันก็ไม่หลุดพ้นจากความรับผิด

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๑๒๔/๒๕๑๑ สัญญาที่ไม่มีกำหนดเวลาชำระหนี้ ผู้ให้กู้
ย่อมมีสิทธิเรียกให้ผู้กู้ชำระหนี้เมื่อใดก็ได้ เอกสารหมาย ล.๖ ที่โจทก์ผู้ให้กู้มีถึงจำเลยแจ้ง
กำหนดเวลาชำระหนี้ให้จำเลยทราบ ถือได้แต่เพียงเป็นหลักฐานที่โจทก์เรียกให้จำเลยชำระหนี้
ภายในเวลาที่โจทก์กำหนดไว้เท่านั้น จะถือเป็นหลักฐานว่าโจทก์จำเลยตกลงกำหนดเวลาชำระหนี้
แน่นอนหาได้ไม่

เมื่อหนี้ไม่มีกำหนดเวลาชำระหนี้ การค้ำประกันก็มีใช้การค้ำประกันหนี้อื่นจะต้อง
ชำระ ณ เวลาที่กำหนดแน่นอน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๗๐๐ แม้ผู้ให้
กู้จะผ่อนเวลาให้แก่ลูกหนี้ ผู้ค้ำประกันก็หาหลุดพ้นความรับผิดไม่

คำพิพากษาฎีกาที่ ๖๒๓๗/๒๕๓๘ ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๗๐๐ การที่เจ้าหนี้ผ่อน
เวลาให้แก่ลูกหนี้อื่นจะมีผลให้ผู้ค้ำประกันหลุดพ้นจากความรับผิดนั้นต้องเป็นการค้ำประกันหนี้
อื่นจะต้องชำระ ณ เวลาอันมีกำหนดแน่นอน แต่การที่จำเลยที่ ๒ ค้ำประกันจำเลยที่ ๑ ต่อ
โจทก์ว่าหากจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นลูกจ้างทำให้โจทก์ซึ่งเป็นนายจ้างเสียหาย จำเลยที่ ๒ ยอมชดใช้
ค่าเสียหายให้แก่โจทก์นั้น มิได้เป็นการค้ำประกันหนี้อื่นจะต้องชำระ ณ เวลา อันมีกำหนด
แน่นอน จำเลยที่ ๒ จึงไม่หลุดพ้นจากความรับผิด

นายประเสริฐ เสียงสุทธิวงศ์

บรรณาธิการ